



EBA/GL/2017/04

11/07/2017

Galīgās pamatnostādnes

par akcionāru režīmu, veicot iekšējo rekapitalizāciju vai norakstot un konvertējot kapitāla instrumentus

1. Atbilstības un ziņošanas prasības

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jā dara viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 2.punktā, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas, galvenokārt, iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 11/09/2017 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBI/GL/2017/04”. Paziņojumus nosūta personas, kas ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), tiek grozīts Lēmums Nr. 716/2009/EK un atcelts Komisijas Lēmums 2009/78/EK (OV L331, 15.12.2010., 12.lpp).

I sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. Priekšmets

1.1. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES (Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas, BAND)² 47. panta 6. punktu ar šīm pamatnostādnēm nosaka, kādos apstākļos būtu pareizi, piemērojot 43. pantā noteikto iekšējās rekapitalizācijas instrumentu vai 59. pantā noteikto kapitāla instrumentu norakstīšanu vai konvertāciju, veikt vienu vai abas šādas darbības:

- a) anulēt pašreizējās akcijas vai citus īpašuma instrumentus vai arī pārnest tos iekšēji rekapitalizētiem kreditoriem;
- b) mainīt pašreizējo akcionāru un citu īpašuma instrumentu turētāju struktūru, konvertējot akcijās vai citos īpašumtiesību instrumentos:
 - (i) attiecīgos kapitāla instrumentus, ko iestāde emitējusi saskaņā ar BAND 59. panta 2. punktā minētajām pilnvarām, vai
 - (ii) atbilstošās saistības vai citus īpašuma instrumentus, ko emitējusi noregulējamā iestāde saskaņā ar BAND 63. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētajām pilnvarām.

Ar Direktīvas 47. panta 1. punktu paredz, ka darbību b) var veikt tikai gadījumos, kad saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši 36. pantam, noregulējamai iestādei ir pozitīva neto aktīvu vērtība, un ka konvertācija jāveic ar konvertācijas koeficientu, kas būtiski maina pašreizējo akcionāru un citu īpašuma instrumentu turētāju struktūru.

2. Definīcijas

Šajās pamatnostādnēs tiek piemērotas turpmāk norādītās definīcijas:

- (a) akciju “anulēšana” nozīmē, ka akcijas tiek anulētas un akcionāru ekonomiskie prasījumi un citas īpašumtiesības uz šīm akcijām tiek pilnībā dzēstas;
- (b) akciju “pārvešana” nozīmē, ka akcijas vai citi īpašuma instrumenti tiek pārvesti kreditoriem, bet sākotnējo akcionāru turpmākie ekonomiskie prasījumi un citas īpašumtiesības uz šīm akcijām tiek dzēstas;
- (c) “struktūras maiņa” nozīmē, ka tiek emitētas jaunas akcijas vai citi īpašuma instrumenti un pašreizējo akcionāru turpmākie ekonomiskie prasījumi un citas tiesības kā tādas tiek pakāpeniski

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

samazinātas, bet ne obligāti dzēstas. Viņi var saglabāt konkrētas ekonomiskās un administratīvās īpašumtiesības (balsstiesības)³.

3. Darbības joma un piemērošanas līmenis

Šīs pamatnostādnes ir paredzētas noregulējuma iestādēm, kad tās piemēro iekšējās rekapitalizācijas instrumentu vai izmanto attiecīgo kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertācijas pilnvaras, konstatējot, ka iestāde vai vienība, kas minēta Direktīvas 2014/59/ES 1. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā, nav dzīvotspējīga.

II sadaļa. Pamatnostādnes par apstākļiem, kādos ir piemēroti anulēt, pārvest vai būtiski mainīt struktūru akcijām vai citiem īpašuma instrumentiem

1. Apstākļi, kas saistīti ar uzņēmuma aktīvu un pasīvu vērtēšanu

- 1.1. Pirms iekšējās rekapitalizācijas instrumenta vai kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertācijas pilnvaru piemērošanas, konstatējot, ka iestāde nav dzīvotspējīga, jāveic iestādes aktīvu un pasīvu taisnīgs, piesardzīgs un reāls vērtējums saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktu.
- 1.2. Minētā vērtējuma mērķis ir informēt par lēmumiem, kas jāpieņem noregulējuma iestādei par akciju vai citu īpašuma instrumentu anulēšanas vai turētāju struktūras maiņas pakāpi un to zaudējumu apmēru, kas jāatzīst noregulējuma brīdī.
- 1.3. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 74. panta 2. punktu jāveic arī neatkarīgs *ex post* vērtējums, lai noteiktu, vai noregulējuma dēļ akcionāriem un kreditoriem faktiski piemērotais režīms bijis sliktāks par to, kādu viņi iegūtu, ja uzņēmumam piemērotu parasto maksātnespējas procedūru (*ex post* vērtējumu). Tajā jāiekļauj arī aplēses par režīmu, kāds būtu paredzams katrai akcionāru un kreditoru kategorijai, ja uzņēmumu likvidētu parastā maksātnespējas procesā, kā arī vērtējums, kas veikts saskaņā ar BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktu, kā paredzēts BAND 36. panta 8. punktā.
- 1.4. Akcionāriem un citiem īpašuma instrumentu turētājiem piemērotais režīms jāraksturo ar aplēsēm par iestādes neto aktīvu vērtību saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, un aplēsēm, kas izstrādātas saskaņā ar minētās direktīvas 36. panta 8. punktu.

³ Struktūras maiņu var apvienot ar “anulēšanu” vai “pārvešanu”, kuras dēļ daļa akciju, bet ne visas akcijas tiek anulētas vai pārvestas.

a. Anulēšana vai pārvešana

- 1.5. Noregulējuma iestādēm jāanulē vai jāpārved pilnīgi visas akcijas vai citi īpašuma instrumenti, ja iestādes neto aktīvu vērtība ir nulle vai negatīva gan saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, gan saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam.
- 1.6. Savukārt, ja iestādes neto aktīvu vērtība ir pozitīva gan saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, gan saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam, anulēšanas vai pārvešanas apjomam jābūt daļējam un jānodrošina, ka akcionāri saglabā vismaz to neto aktīvu vērtību, kas iegūta aplēsēs atbilstoši 36. panta 8. punktam.
- 1.7. Ja neto aktīvu vērtība saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, ir nulle vai negatīva, vismaz daļēji būs jānoraksta to kreditoru summas, kuriem būtu augstāks līmenis maksātnespējas procesā attiecībā uz akcijām vai citiem īpašuma instrumentiem. Citu kreditoru summu norakstīšana, akcionāriem saglabājot noteiktu vērtību, būtu nekonekventa gan norakstīšanas secībai, kas izklāstīta Direktīvas 2014/59/ES 48. pantā, gan kreditoru hierarhijas ievērošanai maksātnespējas procesā, ko paredz ar Direktīvas 2014/59/ES 34. pantā minētajiem noregulējuma principiem.
- 1.8. Ja akcijām vai citiem īpašuma instrumentiem ir pozitīva vērtība saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, bet nulles vērtība saskaņā ar aplēsēm, kas veiktas atbilstoši 36. panta 8. punktam, noregulējuma iestādes var izvēlēties no plašāka iespēju klāsta, proti: a) pilnīgu anulēšanu vai pārvešanu; b) daļēju anulēšanu vai pārvešanu⁴ vai c) turētāju struktūras maiņu. Šādā gadījumā, lai nodrošinātu atbilstību kreditoru hierarhijai, 48. pantā minētajai norakstīšanas secībai un 34. panta noregulējuma principiem, noregulējuma iestādēm rūpīgi jānovērtē, kura iespēja labāk atbilst BAND principiem un aizsargpasākumiem un ļauj sasniegt noregulējuma mērķus.
- 1.9. Veicot noregulējuma darbības, noregulējuma iestādēm jāatturas no tādām noregulējuma darbībām, par kurām paredzams, ka tās rada akcionāriem lielākus zaudējumus nekā rastos likvidācijas ietvaros parastā maksātnespējas procesā⁵.

⁴ “Daļēja anulēšana/pārvešana” nozīmē, ka turētāju struktūras maiņa (47. panta 1. punkta b) apakšpunkts) tiek apvienota ar “anulēšanu” vai “pārvešanu” (47. panta 1. punkta a) apakšpunkts), instrumentus pilnībā neanulējot vai nepārvedot (t. i., akcionāri un citu instrumentu īpašnieki saglabā konkrētu vērtību). Daļēju pārvešanu var veikt arī, īstenojot akciju sadalīšanu, lai radītu papildu akcijas, kuras tiek pārvestas kapitāla instrumentu turētājiem vai kreditoriem.

⁵ Ja tā notiek, tām parasti gandrīz noteikti ir arī pozitīva darbības nepārtrauktības vērtība, jo parasti uzskata, ka noregulējums saglabā vērtību salīdzinājumā ar maksātnespēju.

b. Būtiska turētāju struktūras maiņa

- 1.10. Ja akcijas vai citi īpašuma instrumenti netiek pilnībā anulēti vai pārvesti, to turētāju struktūra ir būtiski jāmaina, konvertējot saistības pašu kapitālā.
- 1.11. Šajās pamatnostādnēs būtiska turētāju struktūras maiņa ir tāda, ar ko paredz samazināt gan akcionāru īpatsvaru iestādes īpašumtiesībās, gan īpašuma instrumentu vērtību, ja vien tādējādi netiek pārkāpts aizsargpasākums, kas paredzēts BAND 73. pantā. Šāda situācija būs vienīgi tad, ja paredzams, ka noregulējums bankas prasītājiem saglabā mazāku vērtību nekā parastā maksātspējas procedūra.
- 1.12. Iestādoties turētāju struktūras maiņai, tās apjoms jānosaka atbilstoši noteikumiem, kas izklāstīti Direktīvas 2014/59/ES 50. pantā un EBI Pamatnostādnēs par konvertācijas koeficientiem. Konvertācijas koeficientiem, kas noteikti atbilstoši 2. pamatprincipam EBI Pamatnostādnēs par konvertācijas koeficientu parādu konvertācijā par pašu kapitālu, veicot iekšēju rekapitalizāciju, jānodrošina, lai turētāju struktūras maiņa būtu būtiska. Ar šo principu paredz tādu konvertācijas koeficientu noteikšanu, kas nodrošina, ka akcionāri sedz pirmos zaudējumus un tiek ievērota kreditoru hierarhija. Ja paredzams, ka kāda konkrēta kreditoru kategorija pēc noregulējuma būs sliktākā stāvoklī nekā pirms tā, saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, noregulējuma iestādei jānosaka tāds konvertācijas koeficients, kas ir vienāds vai tuvs nullei attiecībā uz visām saistību un instrumentu kategorijām ar zemāku hierarhijas pakāpi maksātspējas procesā.
- 1.13. Izņēmuma apstākļos var gadīties, ka neviens saistību turētājs nespēj segt zaudējumu absorbciju vai rekapitalizāciju noregulējuma ietvaros. Tādā gadījumā ir jānosaka tādi konvertācijas koeficienti kapitāla instrumentiem, lai nodrošinātu noregulējuma mērķu sasniegšanu un pirmsnoregulējuma akciju vai citu īpašuma instrumentu vērtības samazināšanu.
- 1.14. Noregulējuma iestādes var izvēlēties būtiski mainīt akciju vai citu īpašuma instrumentu turētāju pašreizējo struktūru tikai gadījumā, ja vērtējums, kas veikts saskaņā ar BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktu, apliecina, ka akcijām vai citiem īpašuma instrumentiem ir neto pozitīva vērtība. Šādos apstākļos būtisku turētāju struktūras maiņu var piemērot, papildinot to arī ar akciju vai citu īpašuma instrumentu daļēju anulēšanu vai daļēju pārvešanu.
- 1.15. Noregulējuma iestādes nedrīkst izmantot būtisku turētāju struktūras maiņu, ja iestādes neto aktīvu vērtība ir nulle vai negatīva saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 2014/59/ES 34. panta principiem, ka akcionāri sedz pirmos zaudējumus un ka tiek ievērota kreditoru maksātspējas hierarhija.

- 1.16. Ja noregulējuma iestāde uzskata, ka iestādei ir pozitīva neto aktīvu vērtība, pamatojoties uz vērtējumu, kas veikts saskaņā ar BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktu, bet nulles vērtība saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam, noregulējuma iestādei jāizvēlas tā iespēja no saraksta, kas iekļauta Direktīvas 2014/59/ES 47. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā, ko šī iestāde uzskata par piemērotāko noregulējuma mērķu sasniegšanai.
- 1.17. Konkrētos apstākļos ir iespējams izmantot Direktīvas 2014/59/ES 59. pantā paredzētās kapitāla instrumentu norakstīšanas vai konvertācijas pilnvaras, neizraisot arī noregulējumu. Norakstīšanas vai konvertācijas apjomam jābūt tai summai, kas nepieciešama noregulējuma mērķu sasniegšanai un ir novērtēta saskaņā ar 60. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu. Šī summa var būt nulle, piemēram, gadījumā, ja 59. pantu izmanto tādēļ, ka ārkārtas valsts finanšu atbalsts (tostarp gadījumos, kad centrālā banka sniedz ārkārtas likviditātes palīdzību par atlīdzību vai galvojumu no jauna emitētām saistībām) tiek sniegts pietiekami kapitalizētām iestādēm, kuras netiek uzskatītas par maksātnespējīgām vai potenciāli maksātnespējīgām saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. pantu.
- 1.18. Šādos gadījumos noregulējuma iestādes nedrīkst samazināt pirmā līmeņa pamata kapitālu (*CET1*), vai arī norakstīt vai konvertēt attiecīgos kapitāla instrumentus, jo attiecīgā banka nav maksātnespējīga vai potenciāli maksātnespējīga un tā rīkoties nav nepieciešams noregulējuma mērķu sasniegšanai.

Turpmākajā tabulā ir apkopoti šajā sadaļā minētie punkti.

<u>Apstākļi, kas saistīts ar akcionāru prasījumu vērtību</u>	<u>Piemērotās darbības</u>	<u>Nepiemērotās darbības</u>
Pozitīva neto aktīvu vērtība gan saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, gan saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēja anulēšana 2. Daļēja pārvešana 3. Struktūras maiņa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilnīga anulēšana 2. Pilnīga pārvešana
Pozitīva neto aktīvu vērtība saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, bet nulles vai negatīva neto aktīvu vērtība saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilnīga vai daļēja anulēšana 2. Pilnīga vai daļēja pārvešana 3. Struktūras maiņa 	Nekas no minētā (bet konvertācijas koeficientiem jābūt piemērotiem)
Nulles vai negatīva neto aktīvu	1. Pilnīga anulēšana	1. Daļēja anulēšana

<p>vērtība gan saskaņā ar vērtējumu, kas veikts atbilstoši BAND 36. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktam, gan saskaņā ar aplēsēm, kas izstrādātas atbilstoši minētās direktīvas 36. panta 8. punktam</p>	<p>2. Pilnīga pārvešana</p>	<p>2. Daļēja pārvešana 3. Struktūras maiņa</p>
--	-----------------------------	--

2. Apstākļi, izņemot tos, kas saistīti ar uzņēmuma aktīvu un pasīvu vērtēšanu

- 1.19. Ja pamatojoties uz vērtējumu, var piemērot vairāk nekā vienu izvēles iespēju vai ir jāizvēlas instrumenti turētāju struktūras maiņas nodrošināšanai, noregulējuma iestādēm jāizvēlas iespēja vai iespējas, kas labāk ļauj sasniegt BAND 31. pantā noteiktos noregulējuma mērķus.
- 1.20. Jo īpaši noteikumi, kas paredzēti valsts vai ES uzņēmējdarbības tiesībās, var ietekmēt piemērotu izvēli starp struktūras maiņas sasniegšanu, tikai emitējot jaunas akcijas, apvienojot noteiktu akciju anulēšanu ar jaunu akciju emitēšanu vai pārvedot dažas akcijas.
- 1.21. Turpmāk minētie ir tikai daži piemēri, kas nepilnīgi norāda uz faktoriem, kuri jāņem vērā noregulējuma iestādēm. Šie piemēri nav galīgi, un, izpildot norādījumus, nav nepieciešams, lai iestādes nolemtu izvēlēties piedāvātās iespējas, iestājoties aprakstītajai situācijai.
- 1.22. Apsverot, vai nepieciešams anulēt un/vai pārvest akcijas vai citus īpašuma instrumentus (atsevišķi vai kopā ar struktūras maiņu), iestādes var ņemt vērā šo akciju vai citu instrumentu īpašās iezīmes. Piemēram, ja ar kādām konkrētām akcijām paredz konkrētas īpašās balsstiesības, iestādes var nolemt, ka piemērotāka ir šo akciju anulēšana, nevis pārvešana, lai vienkāršotu reorganizētā uzņēmuma struktūru.
- 1.23. Dažos gadījumos var būt akcijas vai citi īpašuma instrumenti, kas nav klasificējami kā *CET1* kapitāls, piemēram, prioritārās akcijas, kas ir klasificējamas kā pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumenti. Iestādes var izvēlēties pārvest tikai *CET1* instrumentus un anulēt visas akcijas vai citus īpašuma instrumentus (ievērojot attiecīgos aizsargpasākumus un juridiskās aizsardzības pasākumus).
- 1.24. Ja noregulējuma iestādes izmanto iespēju, kas paredzēta Direktīvas 2014/59/ES 43. panta 4. punktā, lai mainītu iepriekš sadalītas iestādes juridisko formu pēc iekšējās rekapitalizācijas, ir jāveic īpašuma instrumentu anulēšana, ja tā nepieciešama šīs maiņas īstenošanai.
- 1.25. Ja valsts uzņēmuma akcijas ir iekļautas oficiālā biržas sarakstā, var būt nepieciešama akciju pārvešana, nevis anulēšana, lai nepieļautu pārtraukumus šo akciju iekļaušanai sarakstā un vērtēšanā.

III sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

Attiecīgajām noregulējuma iestādēm ir jāīsteno šīs pamatnostādnes valstu noregulējuma praksē sešu mēnešu laikā pēc to publicēšanas.